

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2025

Marking Scheme

Slovakian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

Annotations used in marking

Symbol	Name	Use
	Tick	Correct element
	H wavy (error)	Error
	V wavy (additional page)	Additional page (at bottom of page)
MMS	Modified Marking Scheme	To identify a Reasonable Accommodations script

SLOVENSKÝ JAZYK

Hodnotiaca schéma

ČASŤ I

30 bodov

Text – Porozumenie a interpretácia

1. Vysvetlite vlastnými slovami výrazy: (5 × 1 bod)

- a) *„Byť zelený“ znamená správať sa ekologicky zodpovedne a podporovať ochranu životného prostredia, našej planéty.*
- b) *Sú to webové stránky, ktorá umožňujú ľuďom s podobnými záujmami navzájom sa spájať vo virtuálnom svete a zdieľať informácie.*
- c) *Osoba, ktorá má nadmernú túžbu po nakupovaní. Nakupuje veci, ktoré nepotrebuje, pri nakupovaní zažíva pocit uspokojenia alebo eufórie.*
- d) *Malá skupina ľudí.*
- e) *Nepoužívať plastové vrecká, fľaše a iné jednorazové obaly, nahradiť ich obalmi zo skla, papiera, látky alebo iného materiálu, ktorý sa v prírode rozloží.*

2. Na základe textu opíšte, aká premena sa odohrala v živote Natálie Pažickej. (5 bodov)

Natália Pažická bola voľakedy modelkou, ale po tom, čo zažila a videla na vlastné oči, sa jej zmenil hodnotový rebríček. Z osoby, ktorá sa živila tým, že inšpirovala verejnosť, aby túžili po nových modeloch šiat, sa teraz stala ekologická aktivistka. Na svojom instagramovom profile odhaľuje neférové a klamlivé praktiky módného priemyslu. Z nákupnej maniačky sa stala greenfluenserka.

3. Vysvetlite, kto je greenfluencer a čomu sa venuje. (5 bodov)

Je to človek, ktorý má vplyv na ostatných a používa tento vplyv na propagáciu ekologických a udržateľných životných praktík. Greenfluenceri zvyčajne zdieľajú tipy a odporúčania týkajúce sa ochrany životného prostredia, recyklácie, udržateľnej módy, znižovania odpadu a iných ekologických tém. Snažia sa inšpirovať a motivovať svojich nasledovníkov k zodpovednejšiemu a šetrnejšiemu životnému štýlu voči planéte. Títo jednotlivci využívajú sociálne médiá, blogy, videá a ďalšie platformy na šírenie týchto informácií.

- 4. Uvažujte na základe textu a podľa vás, ako a prečo firmy používajú falošné reklamy. (5 bodov)**

Firmy môžu využívať klamné reklamy rôznymi spôsobmi, aby zvýšili svoj predaj, prilákali zákazníkov alebo vylepšili imidž svojej značky. Cieľom je ovplyvniť spotrebiteľov a zlepšiť svoju konkurencieschopnosť. Takéto reklamy aj zveličujú účinok výrobkov. Často v nich vidíme kozmetické výrobky, ktoré sľubujú, že okamžite vyhladia vrásky, alebo tabletky, s ktorými sa rýchlo schudne, aj keď vedecké dôkazy hovoria opak toho. Niektoré firmy využívajú v reklame zmanipulovaných „spokojných“ zákazníkov, ktorí tvrdia, že daný výrobok je skutočný zázrak. Ľudia si to objednávajú a čoskoro zistia, že majú o jednu zbytočnú vec navyše.

- 5. Diskutuje o tom, prečo povedala Tatiana Heribanová: „Ak by všetci žili tak ako Európania, potrebovali by sme až 2,8-násobku našej planéty.“ (5 bodov)**

Európania vedú prevažne konzumný spôsob života. Veľa zarábajú, aby si mohli kupovať stále viac a viac, rodina má často 2 – 3 autá. Viackrát v roku chodia letecky na dovolenky, vymieňajú si nábytok za modernejší, neustále striedajú oblečenie, na všetky práce využívajú elektrické prístroje. Na takýto vysoký životný štandard Európa potrebuje stále viac a viac prírodných zdrojov a sama ich nemá dosť. Produkuje obrovské množstvo odpadu a emisií. Takto by sme potrebovali viac planét, než máme k dispozícii, aby sme ju udržali bez vyčerpania prírodných zásob.

- 6. Diskutujte o význame vety: „Ak by mladí študenti mali medzi vyučovacími predmetmi environmentalistiku, vedelo by to formovať celú generáciu.“ (5 bodov)**

Ak by sa v školách zaviedol predmet environmentálna výchova, žiaci by sa viac dozvedeli o súčasných environmentálnych problémoch, ako je zmena klímy, znečistenie ovzdušia a vody, vyčerpávanie prírodných zdrojov a motivovalo by ich to k tomu, aby sa správali zodpovednejšie k životnému prostrediu. Naučili by sa, že ochrana životného prostredia je ich osobnou zodpovednosťou a že ako spotrebitelia alebo budúci lídri, môžu mať veľký vplyv na svet okolo seba. Tento predmet by možno prebudil ich záujem o profesie v oblasti environmentálnej vedy a ekológie. V rámci predmetu by mohli realizovať aj rôzne eko projekty. Takto vychovávaní mladí ľudia by si vedeli lepšie uvedomiť hodnotu prírody a nutnosť jej ochrany.

ČASŤ II

30 bodov

Napište komentár od 100 do 150 slov na tému:

**„Tento svet nepotrebuje len hŕstku ľudí, ktorí žijú bezobalovo a vegánsky.
Potrebujeme milióny ľudí, ktorí sa trochu snažia.“**

Sú ľudia, pre ktorých je ochrana životného prostredia veľmi dôležitá a sú ochotní jesť len rastlinnú stravu, nakupujú len bio potraviny a využívajú obaly z prírodných materiálov. Takýchto ľudí je menšina v porovnaní s tými, ktorí vedú konzumný spôsob života. Ale aj títo môžu malými krokmi prispieť k zlepšeniu a ochrane životného prostredia, len to musia robiť systematicky a, vedome. Je to napríklad:

- *Nejesť každý deň mäso.*
- *Vymeniť klasické žiarovky za energeticky úsporné.*
- *Dôsledne separovať plasty, kov, sklo, papier.*
- *Inštalovať v záhradke kompostovače.*
- *Častejšie nakupovať v secondhande.*
- *Zbierať dažďovú vodu a polievať ňou kvety v byte a záhradu.*
- *Chodiť do práce pešo, na bicykli alebo využívať covoiturage, zdieľanie áut.*
- *Nahradiť chemické čistiace prostriedky prírodnými, ako napríklad ocot, citrón, sóda bicarbóna.*
- *Šetriť vodou, opraviť kvapkajúce kohútiky, zlé vodovodné tesnenie.*
- *Nakupovať u lokálnych výrobcov.*

ČASŤ III

40 bodov

Napište **esej** (najmenej 300 slov) na jednu z dvoch nasledovných tém:

1. téma:

Svet, v ktorom chceme žiť v budúcnosti, potrebuje správne kroky už dnes.

alebo

2. téma:

„Objavovaním prírody človek objavuje sám seba.“

*Belo Kapolka
(spisovateľ a vysokohorský chatár)*

